

Komemoracija za padlimi tovariši v gozdu Dobrava pri Brežicah

Zadnjega, vročega julijskega dne leta 2021, je bila v gozdu Dobrava pri Brežicah domoljubna slovesnost v spomin na dogodke izpred osemdesetih let. Leta 1941 so trije okupatorji (nemški, italijanski in madžarski) napadli Kraljevino Jugoslavijo in si nato kot vojni plen razdelili Slovenijo. Mnogi zavedni ljudje so se temu uprli. V Posavju so bili ti uporniki združeni v Krški partizanski skupini. Bili so to mladi, hrabri in neustrašni domoljubi. A bili so izdani, zajeti in pobiti. Zgodovinarji in mnogi drugi vemo, da gre za prve talce usmrčene v okupirani Štajerski v vojnem letu 1941. Na najbolj svetem kraju Slovenije obstaja hram pomembnih Slovencev in Slovenk. V njem stoji več velikih okroglih miz. Za velikim vojaškim omizjem sedijo največji vojaki in domoljubi slovenskega naroda. In nesporno dejstvo je, da na častivrednih mestih velikega vojaškega omizja sedijo mladi fantje in dekletke iz Krške partizanske skupine. Zaradi njihovih domoljubnih dejanj, jih bo slovenski narod ohranil v večnem spominu. Na drugem kraju pa je Dantejev pekel. Sestavljen je iz devetih krogov v obliki lijaka in vsak krog je vse manjši, toda grehi ljudi, ki so v njemu, so vse večji. Zadnji trije krogi so dodatno razdeljeni: sedmi krog na tri manjše pasove, osmi krog na deset jam in deveti še v štiri dele. Na samem dnu pa se nahaja velika pošast Lucifer, ki je do pasu potopljen v led in kaznuje največje grešnike – izdajalce. V našem primeru so to Slovenci, ki so izdajali Slovence tujem okupatorju. Njihova usoda je zapečaten. Obsojeni so na večni mrz in prezir. Domoljubna slovesnost pri lovski koči LD Brežice v gozdu Dobrava pri Brežicah se je začela s prihodom praporščakov domoljubnih in veteranskih organizacij, vojaške častne straže Slovenske vojske in spominske Gorjanske čete na čelu s komandantom 1. spominskega dolenskega partizanskega bataljona Milanom Kranjcem. Vsi prisotni so nato z minuto molka počastili spomin na padle borce. Napovedovalka Ida Ostreljč pa je na kratko predstavila junaške mlade fante in dekletke iz Krške partizanske skupine. Še pred tem je spoštljivo pozdravila prisotne svojce pokojnih. Stane Preskar, predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Brežice je v uvodnem nagovoru dejal, da letos mineva 80 let, odkar so se naši predniki uprli okupatorjem, zato se ne sme nikoli pozabiti na te pomembne dogodke iz naše preteklosti. Naloge borčevske organizacije pa so, da ohranjajo spomin nanje in skrbijo za prenos vrednot narodnoosvobodilnega boja v času 2. svetovne vojne na mlajše rodove. Skupaj s predsednikom pokrajinskega sveta ZZB za vrednote NOB Posavja Lojzeto Štihom sta podelila srebrni plaketi ZZB za vrednote NOB Slovenije. Prejeli sta ju vidni članici zveze borcev Brežice Breda Videnič Kuplenik in Ida Ostreljč za predano in uspešno utrjevanje zgodovinske resnice, vrednot in dosežkov narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda, spoštovanje žrtev in ohranjanja kulturne dediščine NOB ter vključevanje mladih rodov v uresničevanje programskih nalog Zveze. Obe sta predsednici krajevnih odborov, slednja pa že več kot 25 let skrbi za program prireditev ob pohodu Po poteh Brežiške čete. Za prejeti plaketi se je zahvalila nagrajenka Breda Videnič Kuplenik in dejala, da je zanjo prejeta plaketa dodana vrednost. Je ponos, ki ga čuti do vseh tistih, ki so v preteklosti žrtvovali svoja življenja zato, da živimo v Sloveniji in smemo govoriti slovensko. Slavnostni govornik na domoljubni slovesnosti je bil član predsedstva ZZB NOB Slovenije Milan Gorjanc. V uvodu je na kratko orisal bojno pot Krške partizanske čete, nato pa vse zbrane opozoril na zločine italijanskih generalov iz 2. svetovne vojne, ki so ostali ne sankcionirani. V nadaljevanju se je dotaknil domačih, aktualnih

tem o izkrivljanju zgodovine, zanikanju odpora slovenskega naroda in uspelem referendumu oz. propadlem zakonu o vodah. Govor je zaključil s pozivom: »Ne smrt janšizmu, smrt resničnemu fašizmu, ki se rojeva v deželi na sončni strani Alp, hočemo, da bo slovensko ljudstvo zaživeló svobodno.«

V drugem delu prireditve je izbrana delegacija odšla h spomeniku sredi gozda, kjer je položila venec. V protokolu pri spomeniku so sodelovali še praporščaki domoljubnih in veteranskih organizacij ter častna straža Slovenske vojske. Ob tako visoki obletnici je bil kulturni program skrbno izbran, zato se je marsikaterega obiskovalca čustveno še posebej dotaknil. Kulturne točke so se prepletale skozi ves program. V programu so sodelovale članice in člani mešanega pevskega zbora Kulturno umetniškega društva Oton Župancič Artiče pod vodstvom Mihe Halerja, na harmoniki jih je spremljal Jože Žagar. Stane Preskar je deklamiral pesmi Franca Živiča iz Globokega Talki in Leseni stražarji, Breda Videnič Kuplenik pa pesem Franca Ogorevca iz Bukoška o prvih krških borcih. V zaključku programa nam je svoje poglede na aktualnosti v Sloveniji zaupal Jože Bračun, ki se s svojimi pogledi večkrat oglasi v slovenskih medijih. Skozi program nas je ves čas odlično vodila Ida Ostrelíč, ki se je na koncu zahvalila vsem nastopajočim in sodelujočim za pomoč in sodelovanje. Z nami je ves čas bil še fotograf in vojni veteran Meho Tokić iz Brežic, ki je prireditev v celoti dobro foto dokumentiral. Po uradnem delu prireditve je sledilo prijetno druženje članstva, somišljenikov in prijateljev. Vsi skupaj pa smo se razšli z mislijo, da smo na dostojen način počastili spomin na padle borce v času narodnoosvobodilnega boja – na ljudi, ki so se zavedali pomena besede domovina.

Dr. Tomaž Teropšič